

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 16.Gf.40.028/2026/5-II.

A felperesek:

Felperes1 I. rendű

(cím2)

Felperes2 II. rendű

(cím2)

A felperesek képviselője:

Dr. Ravasz László ügyvéd az I. és II. rendű felperes képviselőjében

(cím7)

Az alperesek:

Alperes1 I. rendű

(cím4)

Alperes2 II. rendű

(cím6)

Az alperesek képviselője:

Lajer Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lajer Zsolt ügyvéd) I. rendű alperes képviselőjében

(cím8)

Béres Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Béres Norbert ügyvéd) II. rendű alperes képviselőjében

(cím5)

A per tárgya: deviza alapú kölcsönszerződés érvénytelensége

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 9.G.42.151/2025/12.

A fellebbezést benyújtó fél: felperesek és I. rendű alperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 8.007.501 (nyolcmillió-hétezer-ötszázegy) forintot és ezen összeg után 2020. október 8-ától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezéseit mellőzi és kötelezi az I. és II. rendű alpereseket, hogy 15 (tizenöt) napon belül külön – külön fizessenek meg a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 1.023.000 (egymillió-huszonháromezer) – 1.023.000 (egymillió-huszonháromezer) forint elsőfokú perköltséget.

Az ítéltábla kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 7.053 (hétezer-ötvenhárom) forint másodfokú perköltséget. Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen

meg a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 200.188 (kétszázezer-száznyolcvannyolc) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 558.743 (ötszázötvennyolcezer-hétszáznegyvenhárom), a II. rendű alperest pedig, hogy 1.199.343 (egymillió-százkilencvenkilencezer-háromszáznegyvenhárom) forint le nem rótt eljárási illetéket térítsen meg az államnak e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 (hatvan) napon belül az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlája javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperesek megváltoztatott keresetükben az I. rendű alperessel megkötött érvénytelen kölcsönszerződés hatályossá nyilvánítása mellett az I. rendű alperest 282.110 forint és ezen összeg után 2019. április 3-ától a kifizetésig járó a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat, a II. rendű alperest 8.007.501 forint és ezen összeg után 2019. április 3-ától a kifizetésig a rPtk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat megfizetésére kérték kötelezni.

[2] Keresetük összecszerúságát akként határozták meg, hogy az I. rendű alperes az érvénytelen kölcsönszerződés alapján 5.000.000 forintot folyósított a részükre, ezzel szemben ők 13.289.611 forintot fizettek meg, a túlfizetésből 282.110 forintot az I. rendű alperes, 8.007.501 forintot pedig a II. rendű alperes részére.

[3] A II. rendű alperes vonatkozásában hivatkoztak a rPtk. 329. § (3) bekezdésére, amelynek értelmében a kötelezett az engedménnyel szemben érvényesítheti azokat a kifogásokat és beszámíthatja azokat az ellenköveteléseket is, amelyek az engedményezővel szemben az értesítéskor már fennállt jogalapon keletkeztek. Mivel az adott pénzösszeghez a II. rendű alperes jutott hozzá, annak visszafizetésére is ő köteles. Másodlagosan a rPtk. 361. § (1) bekezdése alapján kérték a II. rendű alperes marasztalását arra hivatkozással, hogy a felperesek és a II. rendű alperes között nincsen szerződéses jogviszony, a II. rendű alperes jogalap nélkül jutott a neki megfizetett összeghez, így annak visszatérítésére köteles. Az Európai Unió Bíróságának joggyakorlata, így a C-484/21. és a C-561/21. számú határozatok alapján vitatták, hogy követelésük elévült volna.

[4] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Az I. rendű alperes a követelés elévülésére hivatkozott kifejtve, hogy a rPtk. 326. § (1) bekezdése alapján már 2006. szeptember 21-én

megkezdődött az elévülés, mivel a szerződés megkötését követő naptól kérhették volna a felperesek az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazását, így az elévülés 2011. szeptember 21-én bekövetkezett. Hangsúlyozta, hogy a II. rendű alperesnek megfizetett összeget a felperes nem követelheti az I. rendű alperestől különösen az engedményezési szerződés azon módosítására figyelemmel, amelynek értelmében az engedményes az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonására vonatkozó jogot is megszerezte.

[5] A II. rendű alperes ellenkérelme szerint az engedményezéssel csak a követelést szerezte meg, szerződésátruházásra nem került sor, rá nézve kötelezettségek nem fakadhatnak az érvénytelenség jogkövetkezményeiből. A felperesek azért sem hivatkozhatnak jogalap nélküli gazdagodásra, mert az engedményezéssel jogviszony jött létre a felperesek és a II. rendű alperes között. A II. rendű alperes is hivatkozott a követelés elévülésére, mivel a felperesek 2020. október 7-én utalták át részére a 8.007.501 forintot, így a jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése iránti követelésük elévült.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek és az I. rendű alperes 2006. szeptember 15-én szerződésszáml számon megkötött, de érvénytelen kölcsönszerződését hatályossá nyilvánította, és kötelezte az I. rendű alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felpereseknek 282.110 forintot és 2019. április 3-ától a kifizetésig számolt, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot. A keresetet a II. rendű alperessel szemben elutasította. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy tizenöt napon belül a felpereseknek 2.046.000 forint perköltséget fizessen meg, továbbá egyetemlegesen kötelezte a felpereseket, hogy tizenöt napon belül a II. rendű alperesnek 508.400 forint perköltséget fizessenek meg. Kötelezte az I. rendű alperest arra is, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő hatvanadik napig fizessen meg az adóhatóság eljárási illeték bevételi számlájára 300.000 forint elsőfokú, 363.327 forint másodfokú és 454.158 forint felülvizsgálati feljegyzett eljárási illetéket.

[7] Ítéletében tényként állapította meg, hogy az I. rendű felperes mint adós 2006. szeptember 15-én szerződésszáml számon kölcsönszerződést kötött az I. rendű alperessel mint hitelezővel. A kölcsön összege 5.000.000 forint, az induló ügyleti kamat 4,24% volt. A II. rendű felperes készfizető kezességet vállalt az adós kötelezettségének teljesítéséért. A szerződés megkötését megelőzően, 2006. augusztus 3-án a felperesek aláírták a „Nyilatkozat a deviza alapú hitel igénybevételéből eredő esetleges kockázatok tudomásulvételéről” címet viselő iratot.

[8] Az I. rendű alperes teljesítette a Kúriának a pénzügyi intézetek fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezéseiről szóló 2014. évi XL. törvénnyel (a továbbiakban: DH2 törvény) előírt elszámolási kötelezettségét. Eszerint az I. rendű alperes által tisztességtelenül felszámított összeg 4.067,68 svájci frank volt. Az elszámolás pénzügyi teljesítését követően, a nyilvántartás devizanemében a fogyasztói kölcsönszerződésből eredő nem esedékes tőketartozás és elhatárolt kamata 22.845,14 svájci frank lett. A forintosítás elvégzése után

arról tájékoztatta az adóst, hogy a fogyasztói kölcsönszerződésből eredő nem esedékes tőketartozás és elhatárolt kamata 5.859.093,05 forint. Az adós által teljesítendő törlesztőrészlet ezért havi 68.703,85 forint úgy, hogy a szerződés módosulását követően a fizetendő törlesztőrészlet első esedékessége 2015. május 20-a, a kölcsönszerződés lejáratára pedig 2026. szeptember 20-a.

[9] Az I. rendű alperes 2018. április 20-án a törlesztési kötelezettség megszegésére hivatkozással azonnali hatállyal felmondta a kölcsönszerződést. Az I. rendű alperes üzleti könyvei alapján az adós fennálló tartozása 2018. április 18-án 5.822.028,36 forint tőketartozás, 813.992,24 forint lejárt kamattartozás, 213.677,43 forint késedelmi kamattartozás, továbbá 9.108,099 elhatárolt kamat, azaz összesen 6.858.806,13 forint volt.

[10] Az I. rendű alperes az adóssal szembeni pénzkövetelését a II. rendű alperesre ruházta át, az engedményes erről 2019. július 8-án tájékoztatta az I. rendű felperest. A teljesítendő teljes tartozás az ekkor készült kimutatás szerint 7.422.375 forint volt. A felperesek ezt követően 8.007.501 forintot megfizettek a II. rendű alperesnek a teljes hitelezői követelés kielégítéseként. Az ingatlan-nyilvántartási jogot is megszerző engedményes a jelzálogjog törléséhez is hozzájárult. 2023. november 9-én az alperesek úgy módosították az engedményezési szerződésüket, hogy az I. rendű alperes átruházta a II. rendű alperesre a kölcsönszerződés érvénytelenségéből származóan a felperesekkel szemben a hitelezőt esetlegesen megillető és érvényesíthető, a kötelmi jogi érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazását jelentő jogokat is.

[11] Az eljárás során a Kúria Gfv.I.30.178/2022/6. számú közbenső ítéletével megállapította az I. rendű alperes hitelező, az I. rendű felperes adós és a II. rendű felperes készfizető kezes által 2006. szeptember 15-én aláírt devizaalapú kölcsönszerződés érvénytelenségét az árfolyamkockázattal kapcsolatos nem megfelelő tájékoztatás miatt.

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában rögzítette, hogy a Kúria közbenső ítéletével megállapított érvénytelenség jogkövetkezménye nem lehetett a 10/2025. Jogegységi határozat, illetve az EUB C-630/23. számú ítélete által kizárt érvényessé nyilvánítás. Hangsúlyozta, hogy az érvénytelenség jogkövetkezménye nem büntető célzatú, célja nem visszatartó hatás elérése. Az alkalmazandó jogkövetkezményt a rPtk. szabályai és a magyar törvénykezési gyakorlat határozzák meg. Alkalmazható volt a rPtk. 237. § (2) bekezdése alapján a szerződés hatályossá nyilvánítása és a rendelkezés az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás visszatérítéséről, amelynek során arra volt figyelemmel, hogy a felperesek részben a hitelezőnek, részben az engedményesnek összesen 8.289.611 forinttal teljesítettek többlet pénzbeni szolgáltatást a megkapott 5.000.000 forinton felül.

[13] Alapítván hivatkozott az I. rendű alperes a követelés elévülésére. Érvénytelen szerződés alapján bírói ítélet beavatkozása nélkül nem lenne követelhető ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás visszatérítése. A 2022. november 16-án meghozott közbenső

ítéletből következően fennálló jog tette lehetővé a bírói jogalakítást. Nem lehetett ezért olyan követelés, amely a keresetindításig elévült volna. A rPtk. 326. § (1) bekezdése alapján a követelések elévülése az esedékessé válással kezdődik, ehhez a meghozott ítélet jogalakító jogereje szükséges. Az elévülés az utolsó pénzbeli szolgáltatás teljesítését követően kezdődhetett meg.

[14] A II. rendű alperes a felperes állításával ellentétben nem lett a kölcsönszerződés kötelezettje, hiszen engedményesként csak egy követelést szerzett meg. Az engedményezésről szóló értesítés csak azt jelentette, hogy ezt követően a felperesek már csak az új jogosultnak teljesíthettek. A rPtk. 329. § (1) bekezdés alapján az engedményezéssel az engedményes II. rendű alperes valóban a régi jogosult, azaz az I. rendű alperes helyébe lépett, de e jogállása csak az átruházott követelés feletti rendelkezési jog megszerzését azonosította jogosulti részről, a kötelezett felperesek részéről pedig azt jelenthette csak, hogy az engedményes II. rendű alperesnek teljesítés a kötelemből szabadulásukhoz vezethetett. A rPtk. 329. § (3) bekezdése pusztán az abban megjelölt kifogásokra alapozva a teljesítés megtagadásának jogát jelenti az engedménnyel szemben.

[15] Önmagában abból a tényből, hogy a felperesek az engedményes felé is teljesítettek egy részt a hitelező követeléséből, a kereset alappal nem állíthatta, hogy az engedményes egy ellenszolgáltatás nélkül maradó pénzbeni szolgáltatás visszatérítésére lenne köteles az érvénytelen, de bírói ítélettel mégis hatályossá nyilvánított szerződéses kötelemben. Az engedményes II. rendű alperes csak részben szerzett jogosulti jogállást, de ezzel együtt kötelezetté is nem válhatott a felperesekkel szemben.

[16] A rPtk. 361. § (1) bekezdés alapján ugyanígy alaptalan a II. rendű alperessel szembeni kereset, hiszen egyrészt a II. rendű alperes kötelmi alapon léphetett fel a felperesekkel szemben, másrészt nem a felperesek rovására jutott jogalap nélkül vagyoni előnyhöz, mert az I. rendű alperes hitelezői kötelmi jogát gyakorolta. Az engedményesnek teljesítés az engedményezett követelés kötelezettjeinek jogait valójában a kölcsönt szolgáltató I. rendű alperessel szemben meghatározóan járt kötelmi jogkövetkezményekkel.

[17] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek, valamint az I. rendű alperes terjesztettek elő fellebbezést. A felperesek az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és 8.007.501 forint és ezen összeg után 2019. április 3-tól a kifizetésig a rPtk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat megfizetésére kérték kötelezni a II. rendű alperest. Kérték a II. rendű alperes részére perköltség fizetésére kötelezésük mellőzését. Álláspontjuk szerint a II. rendű alperes is kötelezhető a túlfizetés visszafizetésére a rPtk. 329. § (3) bekezdése alapján, amelynek értelmében a felperesek a II. rendű alperessel szemben is érvényesíthetnek minden olyan kifogást, amit az I. rendű alperessel szemben érvényesíthetnének.

[18] A 10/2025. Jogegységi határozat 56. pontja szerint hatályossá nyilvánítás esetén a jogalap nélkül kapott szolgáltatást vissza kell téríteni, az 59. pont értelmében pedig a pénzügyi intézmény köteles a fogyasztónak visszatéríteni az érvénytelen szerződés alapján neki bármilyen jogcímen megfizetett összegeket. Ez az engedményezés jogcímen kapott összegekre és a követeléskezelőre mint pénzügyi intézményre is vonatkozik. Az elsőfokú bíróság ítélete ezért sérti a rPtk. 361. § (1) bekezdését, 329. § (1) bekezdését és a DH2. törvény 37. § (1) bekezdését.

[19] Az Európai Unió Bíróságának C-224/19. számú ügyben hozott ítélete 5. pontja értelmében a felperesek nem lettek volna kötelezhetők perköltség fizetésére a II. rendű alperes részére, mivel a Kúria jogerősen megállapította a kölcsönszerződés semmisségét.

[20] Az elévülés kérdésével kapcsolatban az EUB C-679/24. számú határozatára hivatkoztak, amelynek értelmében az elévülési idő akkor kezdődik, amikor az adott ügyben megállapítja a bíróság, hogy a kölcsönszerződés semmis, a konkrét esetben ez a Kúria közbenső ítélete.

[21] Az I. rendű alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására utasítását kérte.

[22] Elsődleges fellebbezési kérelmét azzal indokolta, hogy a felperes követelése elévült. A 10/2025. JEH értelmében alkalmazott speciális hatályossá nyilvánítás esetén a bíróság döntése nem konstitutív, nem teremti meg az addigi teljesítések jogalapját, így a szerződésnek magának nem lehetnek joghatásai. Ebből következően a DH1 törvény 1. § (6) bekezdésének speciális elévülési szabálya nem alkalmazható, mivel az a fogyasztói kölcsönszerződésből eredő követelésekre vonatkozik. Így a rPtk. 324-326. §-ai szerinti általános elévülési szabályok irányadók, a felperesek pedig a szerződés megkötésétől kezdődően érvényesíthették volna a követelésüket, ami így 2011. szeptember 16-án elévült. Semmi nem zárja ki az érvénytelenség levonására irányuló, a rPtk. 237. §-a szerinti követelés elévülését, és azt az 1/2010. PK vélemény 2. pontján alapuló bírói gyakorlat is alátámasztja. Az elévülés esetleges nyugvása körében arra hivatkozott, hogy már az ún. Kásler-ügyhöz kapcsolódó előzetes döntéshozatali eljárásban hivatkozott a Kúria a folyamatban lévő perek nagy számára, így a felpereseknek is lehetőségük lett volna az igényérvényesítésre.

[23] Másodlagos fellebbezési kérelmét az I. rendű alperes azzal indokolta, hogy a felperesek és az I. rendű alperes között devizakötelem jött létre, az I. rendű alperes devizaösszeget fizetett ki a felpereseknek, akik szintén devizaösszeget törlesztettek. A szerződés érvénytelensége folytán a feleknek ezért deviza alapon kell elszámolniuk, amit megerősítenek a CKOT állásfoglalásai is (2015.11.9:11 és 2016.03.17.), továbbá szakirodalmi álláspontok is. Az elsőfokú bíróság azonban a felek konszenzusától elszakadva forint alapon

végezte el az elszámolást. Ebből fakadóan szükséges új eljárás lefolytatása, a felperesnek pedig deviza alapon kell előterjesztenie a keresetét.

[24] A perköltség viselésre vonatkozó kihatása van az elsőfokú bíróság azon téves álláspontjának, amelyet a II. rendű alperessel szemben jogalap nélküli gazdagodás jogcímén előterjesztett keresettel kapcsolatban foglalt el. A 10/2025. Jogegységi határozat 59. pontja értelmében a pénzügyi intézmény a „neki” bármilyen jogcímen megfizetett összegeket és azok felszólítástól számított törvényes késedelmi kamatait köteles a fogyasztónak megtéríteni. A pénzügyi intézmény ezért nem köteles a bárki másnak megfizetett összegekkel való elszámolásra, azok visszatérítésére, márpedig a túlfizetés a II. rendű alperes részére történt. Az alperesek önálló, egymástól minden tekintetben független jogi személyek, az I. rendű alperes a felperesekkel szembeni követeléseit érvényes és hatályos jogügylet keretében átruházta a II. rendű alperesre, az átruházás jogcímentes volt. A szerződés érvénytelenségének megállapítása folytán a II. rendű alperes részére történt felperesi teljesítések jogalap nélkülivé váltak, ezért a jogalap nélküli gazdagodás szabályai alkalmazandók. Téves álláspontja miatt az elsőfokú bíróság nem foglalkozott a II. rendű alperes elévülési kifogásával. Mindezek miatt megalapozatlan az ítélet azon rendelkezése, amely szerint a felperesek perköltségét kizárólag az I. rendű alperesnek kell viselnie.

[25] Fellebbezési ellenkérelmében a II. rendű alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint nem világos, hogy a felperesek a jogalap nélküli gazdagodás útján történő elszámolást az érvénytelenség jogkövetkezményeként kérik alkalmazni, vagy az érvénytelenségtől teljesen függetlenül önálló jogcímű elszámolási módként hivatkozzák. A bíróság a rPtk. 237. §-a alapján az érvénytelenség jogkövetkezményét csak a szerződő felek relációjában jogosult levonni, így az esetlegesen túlfizetett összeg visszatérítésére csupán a kölcsönszerződésben szerződő félként szereplő hitelező I. rendű alperes köteles, a II. rendű alperes engedményes nem.

[26] Az adós részére megküldött engedményezési értesítővel és teljesítési utasítással az engedményező és engedményes a rPtk. 278. §-a alapján közösen megjelölték a jövőbeli kedvezményezettet a II. rendű alperes személyében, egyben a II. r. alperes a felszólító levelében megjelölte azt a számlaszámot, ahova a felpereseknek teljesíteniük kell, azaz közölte velük a teljesítési helyet.

[27] Az engedményezés szinguláris jogutódlás, így az engedményes csupán a követelést szerzi meg, míg a kölcsönszerződésből eredő egyéb jogok a kölcsönszerződés szerződő feleit illetik, illetve a kötelezettségek is ebből fakadóan őket terhelik. Az I. rendű alperes marasztalása esetére a II. rendű alperes nem zárkózik el az elszámolástól, azonban a felperesek felé ilyen kötelezettsége az rPtk. 237. §-a alapján nincs.

[28] A 10/2024. Jogegységi határozat értelmében az engedményezés eredményeképpen nem szállnak át az engedményesre a rá átruházott követelés alapjául szolgáló szerződés

érvénytelensége esetén az érvénytelenség jogkövetkezményeinek bíróság általi alkalmazására irányuló jognyilatkozatok megtételéhez fűződő jogok. Márpedig ha az engedményes nem jogosult érvényesíteni az érvénytelenség jogkövetkezményeit, a bíróság sem kötelezheti arra, hogy az érvénytelen kölcsönszerződés jogkövetkezményeit maga viselje, azaz elszámolni legyen köteles a felperesek felé. Ezt az okfejtést támasztja alá a bírói gyakorlat, így a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.639/2025/8. számú határozata is.

[29] Az engedményezési szerződés módosításban foglalt érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása iránti jog átruházása nem jelenti azt, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeit is köteles lenne viselni a fenti jogokat megszerző II. rendű alperes.

[30] A felperesek másodlagos keresete vonatkozásában a II. rendű alperes utalt az elsőfokú eljárásban előadott elévülési kifogására, melyet arra alapított, hogy a felperesek követelésének elévülése a megfizetés napján, 2020. október 7-én megkezdődött, a rPtk. 361. §-a alapján azonban csak 2025. november 6-án terjesztették elő keresetüket.

[31] A jogalap nélküli gazdagodás szabályai a felperesek és a II. rendű alperes relációjában egyébként sem alkalmazhatók, hiszen a felperesek és a II. rendű alperes között az engedményezés eredményeként létrejött egyfajta elszámolási jogviszony, amely a jogalap nélküli gazdagodásra vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazását kizárja.

[32] Az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása körében sem merülhet fel a jogalap nélküli gazdagodás szabályainak alkalmazása, hiszen az érvénytelenség jogkövetkezményeit rögzíti a rPtk. 237. §-a, a DH2 törvény 37. §-a, továbbá a 10/2015. Jogegységi határozat, és ezek között a jogalap nélküli gazdagodás nem szerepel.

[33] Ha az ítéltábla megalapozottnak tartaná a felperesek II. rendű alperessel szembeni keresetét, a felperesek késedelmi kamatra csak teljesítésük időpontjától, azaz 2020. október 07. napjától lennének jogosultak.

[34] A felperesek fellebbezése megalapozott, az I. rendű alperes fellebbezése alaptalan.

[35] Az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem érintett része nem volt, így azt az ítéltábla teljeskörűen bírálta felül.

[36] Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, a tényállást helyesen állapította meg, döntésével azonban csak részben ért egyet az ítéltábla.

[37] Arra helytállóan utalt az elsőfokú bíróság, hogy az engedményezés folytán az engedményes csak az átruházott követelést szerzi meg, és nem lesz egyúttal kötelezett a kölcsönszerződés által meghatározott kötelemben. A 10/2024. Jogegységi határozat szerint az engedményezéssel nem a követelés alapját képező szerződésben, hanem csak a szerződésből származó követelésben történik jogalanyváltás. Az érvénytelenség valamely jogkövetkezményének alkalmazására irányuló igény a szerződéses jogok és kötelezettségek összességére, azaz a szerződés egészére, és nem csak az eredeti (érvényes) szerződéses jogviszony alapján a jogosultat megillető követelésre hat ki, így az önmagában a követelés átruházása folytán nem illeti meg az engedményest.

[38] A perbeli esetben azonban figyelemmel kell lenni az engedményezési szerződés módosítására is, amelynek értelmében az I. rendű alperes a II. rendű alperesre ruházta át a szerződés létre nem jötte vagy érvénytelensége megállapítása esetére őt megillető, a hitelszerződések létre nem jötte vagy az érvénytelenség jogkövetkezményének levonása iránti jogot. A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott eseti döntések eltérő tényállás mellett születtek, hiszen azokban az esetekben az engedményezést meghaladó jogátruházás nem történt.

[39] Ez utóbbi megállapodás lehetőségére a Kúria is utal a 10/2014. Jogegységi határozat [95] pontjában, ami a szerződéses szabadság elve alapján a rPtk. hatálya alá tartozó szerződések esetében is fennáll. Ilyen szerződés megkötése esetén az engedményes megszerzi az érvénytelenség jogkövetkezményeivel kapcsolatos rendelkezési jogot is (Kúria Gfv.III.30.213/2023/4. számú végzésének [52] bekezdése), az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása iránt alappal terjeszthet elő keresetet.

[40] Az érvénytelen szerződés teljesítése folytán keletkezett helyzet rendezése iránti igény ugyanakkor – amint arra a Kúria is rámutatott a 10/2024. Jogegységi határozat [48] pontjában – egységes anyagi jogi igény, ezért a következetes joggyakorlat szerint a bíróság a fél által kért jogkövetkezmény helyett az érvénytelenség más jogkövetkezményét is alkalmazhatja. A bírói gyakorlat szerint (Győri Ítéltábla Pf.III.20.151/2021/9. számú határozata) az érvénytelenségi perekben felmerülő egyes eljárásjogi kérdésekről szóló 2/2010. (VI. 28.) PK vélemény 7. pontjában foglaltak nem csak az eredeti állapot helyreállítása, hanem az érvényessé vagy hatályossá nyilvánítás esetén is alkalmazandóak, azaz ha a felperes a szerződés érvényessé, vagy hatályossá nyilvánítását kéri és ennek keretében kerül sor az elszámolásra és valamelyik fél marasztalására, úgy nem kell külön viszontkereset a felperes marasztalásához, mert a felperes keresetébe beleértendő az is, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeként őt marasztalják.

[41] Ezzel egyezően rögzítette a Kúria a Pfv.II.20.361/2025/4. számú végzésében, hogy a szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményei csak egységesen kezelhetők, emiatt a jogkövetkezményi igény csak a szerződés egészéhez kapcsolódó jogként fogható fel.

[42] A fogyasztói kölcsönszerződésnek az árfolyamkockázat tisztességtelen áthárításából fakadó érvénytelensége esetében a jogkövetkezmények levonása során a bíróság a 10/2025. Jogegységi határozat és az EUB C-630/23. számú ítélete szerinti speciális hatályossá nyilvánítást alkalmazza. A Kúria Pfv.VI.20.889/2025/6. számú végzésének [36] és [40] bekezdésében kifejtettek szerint ebből egy tisztán elszámolásra irányuló igény fakad, ami – akár az adós, akár a hitelező által előterjesztett kérelem alapján – egyidejű, kétoldalú elszámolási kötelezettséget keletkeztet.

[43] Az a körülmény, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása során a bíróság nincs kötve a felek kérelméhez, adott esetben viszontkereset hiányában is marasztalhatja az alperest, továbbá hogy a 10/2025. Jogegységi határozat értelmében alkalmazandó speciális hatályossá nyilvánítás kétoldalú, egyidejű és kölcsönös elszámolási kötelezettséget hoz létre, azt jelenti, hogy a jogátruházás folytán az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonására vonatkozó, a teljes szerződésre kiható jogot is megszerző engedményes általi igényérvényesítés esetén az érvénytelenség jogkövetkezményeinek teljes körű levonása érdekében a fogyasztó is érvényesítheti az érvénytelenségből fakadó igényeit az engedménnyel szemben.

[44] Ha pedig erre alperesként lehetősége van, akkor a jogátruházás folytán annak sincs akadálya, hogy a fogyasztó felperesként a szerződés érvénytelenségét állítva érvényesítsen igényt az engedménnyel szemben és kérje az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonását.

[45] Ennek során a tisztán elszámolásra alapuló igény keretében az engedményestől követelhető a számára megfizetett, az érvénytelenség folytán jogalappal nem bíró összegek visszafizetése. Az ítéltábla megítélése szerint ez az értelmezés szolgálja a 93/13. irányelv által meghatározott célok érvényesülését, azaz azon megfelelő és hatékony eszközök biztosítását, amelyek az eladók vagy szolgáltatók fogyasztókkal kötött szerződéseiben a tisztességtelen feltételek alkalmazását megszüntetik, másként lehetővé teszik a fogyasztó azon jogi és ténybeli helyzetének helyreállítását, amelyben akkor lett volna, ha nem köti meg e szerződést (C-520/21. számú ügy 68. pont).

[46] Mindebből következően nem volt akadálya annak, hogy a felperesek az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása körében a II. rendű alperest kérjék marasztalni a számára az érvénytelen szerződés alapján megfizetett összegben.

[47] Az elszámolás módját a 10/2025. Jogegységi határozatban előírt elvek határozták meg, azaz a fogyasztó köteles visszatéríteni a ténylegesen folyósított kölcsönösszeget és a felszólítástól kezdve annak törvényes mértékű késedelmi kamatát, míg a pénzügyi intézmény köteles a fogyasztónak visszatéríteni az érvénytelen szerződés alapján neki bármilyen

jogcímen megfizetett összegeket és a felszólítástól annak törvényes mértékű késedelmi kamatait.

[48] A késedelmi kamatfizetési kötelezettséget kiváltó, autonóm uniós jogi fogalomként értelmezhető felszólítás az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonására irányuló kereset előterjesztése, ami a perbeli esetben a II. rendű alperessel szemben már 2019. november 7-én megtörtént a 9.G.40.985/2019/6. számú beadványban. A II. rendű alperestől visszakövetelt összeget azonban csak ezt követően, 2020. október 7-én fizették meg a felperesek, így a rPtk. 301. § (1) bekezdése szerinti kamatigényük is csak az ezt követő naptól megalapozott. Az ítéltábla a felperesek elsődleges, az érvénytelenség jogkövetkezményei körében előterjesztett keresetét megalapozottnak találta a II. rendű alperessel szemben, így a másodlagos, jogalap nélküli gazdagodás visszatérítésére irányuló kereset körében előadott elévülési kifogásnak nem volt jelentősége.

[49] Az ítéltáblának azonban vizsgálnia kellett a követelés elévülését az I. rendű alperes fellebbezése és a II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme valamint az elsőfokú eljárásban előadott, de az elsőfokú bíróság által nem vizsgált elévülési kifogása alapján. Az 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 2. pontja szerint az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződő felek jogviszonyának a bíróság általi rendezésére csak az elévülés, illetve az elbirtoklás időbeli korlátai között kerülhet sor. A semmisségre való határidő nélküli hivatkozás tétele tehát, csak az érvénytelenség általános jogkövetkezményének az érvényesülésére vonatkozik, nem jelenti azonban a restitúciós, illetve elszámolási igények érvényesíthetőségének a határidő nélküliségét. Helytállóan hivatkozott tehát arra az I. rendű alperes, hogy elévülhetnek az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonására irányuló igények, és ez nem áll ellentétben az uniós jog követelményeivel sem, ha egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét tiszteletben tartják (EUB C-679/24. számú határozat 65. pontja). Hangsúlyozza ugyanakkor az EUB, hogy a feltétel tisztességtelen jellegének megállapítása iránt a fogyasztó által benyújtott kérelem semmilyen elévülési időtől nem tehető függővé (EUB C-679/24. számú határozat 77. pontja).

[50] A rPtk. 326. § (1) bekezdése szerint az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált. Fogyasztói szerződésekben alkalmazott szerződési feltételek tisztességtelenségére alapított igények esetében a követelés esedékessé válásának értelmezése során figyelemmel kell lenni a 93/13 irányelv rendelkezéseire és az EUB-nek az uniós jogot értelmező határozataira, különösen a C-679/24., illetve a C-776/19. – C-782/19. számú egyesített ügyekben született döntéseire. Ezek értelmében a 93/13 irányelv 1. cikkének (1) bekezdésével és 7. cikkének (1) bekezdésével ellentétes a nemzeti jog olyan bírósági értelmezése, amely szerint valamely kölcsönszerződésnek – amely nem teljesíthető a tisztességtelen kikötés elhagyásával, mivel az a szerződés elsődleges tárgyára vonatkozik – a semmissége esetén a fogyasztó e semmisség megállapításának jogkövetkezményeit bíróság előtt csak az e szerződés megkötésének időpontjától számított ötéves elévülési időn belül érvényesítheti, amennyiben a fogyasztónak ezen időpontban nem volt tudomása vagy nem szerezhette tudomást az érintett szerződési feltétel tisztességtelen jellegéről, és így nem tudta hatékonyan érvényesíteni a 93/13 irányelv által számára biztosított jogokat. A szerződés megkötésekor kezdődő elévülési idő esetén nem zárható ki, hogy az elévülés már akkor bekövetkezik, amikor a szerződés még meg sem szűnt, és így az ilyen elévülési rendszer

szisztematikus jelleggel megfoszthatja a fogyasztókat a tisztességtelen szerződési feltételek alapján teljesített fizetések visszatérítésére vonatkozó jogától.

[51] A határozat egyértelműen kizárja tehát azt az I. rendű alperesi értelmezést, amely szerint a felperes követelésének elévülése már a szerződés megkötésekor elkezdődött.

[52] Az EUB a határozatában azt a kérdést is megvizsgálta, hogy mik lehetnek azok a körülmények, amelyek bekövetkezése esetében a fogyasztó érvénytelenségen alapuló követelésének elévülése megkezdődik. Ennek körében hangsúlyozza, hogy a szolgáltatót nem terheli tájékoztatási kötelezettség (78. pont), a fogyasztótól pedig nem várható el, hogy a jogi kutatás körébe tartozó lépéseket tegyen (79. pont). Ebből következően egy észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztótól nem lehet elvárni, hogy azonkívül, hogy saját kezdeményezésére rendszeresen tájékozódjon a nemzeti legfelsőbb bíróság olyan szerződésekben foglalt szabványfeltételekre vonatkozó határozatairól, amelyek ugyanolyan jellegűek, mint azok a szerződések, amelyeket e fogyasztó egyes eladókkal vagy szolgáltatókkal köthetett, még azt is határozza meg a nemzeti legfelsőbb bíróság valamely ítélete alapján, hogy tisztességtelenek-e az olyan szerződési feltételek, amelyeket valamely konkrét szerződésbe illesztettek. (82. pont)

[53] Ebből következően ellentétes a 93/13 irányelv 1. cikkének (1) bekezdésével és 7. cikkének (1) bekezdésével, ha azt az időpontot, amikor a Bíróság ezen irányelv értelmezéséről határozott, vagy azt az időpontot, amikor a nemzeti legfelsőbb bíróság a fogyasztókkal kötött szerződésekbe foglalt kikötések tisztességtelen jellegéről határozott, a fogyasztó által indított, az ahhoz hasonló kikötés alapján kifizetett összegek visszatérítésére irányuló kereset elévülése kezdő időpontjának meghatározása vagy az ezen elévülésnek a nyugvását követő folytatódása céljából veszik figyelembe, amely kikötésre tekintettel a Bíróság az említett irányelvet értelmezte, illetve amelyre tekintettel a nemzeti bíróság határozatot hozott.

[54] Hasonló megállapításra jutott az EUB a C-484/21. számú ítéletében, amelynek rendelkező része 2. pontjában azt mondta ki, hogy a 93/13. irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével és 7. cikkének (1) bekezdésével ellentétes az, ha egy olyan igény elévülési ideje, amely azon költségek visszatérítésére irányul, amelyeket a fogyasztó a közte és az eladó vagy szolgáltató között létrejött szerződés olyan feltétele alapján fizetett meg, amelynek tisztességtelen jellegét jogerős bírósági határozat megállapította, abban az időpontban kezdődik, amikor a nemzeti legfelsőbb bíróság egy másik ügyben olyan korábbi ítéletet hozott, amely tisztességtelennek nyilvánított egy olyan szabványfeltételt, amely megfelel e szerződés e feltételének.

[55] Nem lehet ezért jelentősége az elévülés szempontjából sem az EUB határozatainak, sem az I. rendű alperes által hivatkozott más eljárásoknak, így a C-26/13. számú eljárás alapját képező ún. Kásler-ügynek, ahogyan a felperesek által hivatkozott azon eljárásnak sem,

amelyben a Kúria a jelen, perbelivel megegyező kockázatfeltáró nyilatkozat nem megfelelő tartalmáról döntött.

[56] Az EUB határozata szerint ugyanakkor valamely szerződési feltétel tisztességtelen jellegét megállapító jogerős bírósági határozat, amelyet az alkalmazandó nemzeti szabályoknak megfelelően az érintett fogyasztóval mint e határozat címzettjével megfelelően közöltek, az elévülés kezdő időpontjának minősülhet. Az ilyen határozat jogerőre emelkedését követően a fogyasztót úgy kell tekinteni, hogy teljes mértékben tisztában van a kikötés szabálytalanságával, és így maga is meg tudja ítélni, hogy célszerű-e a nemzeti jog által előírt határidőn belül keresetet indítani a tisztességtelen kikötés alapján kifizetett összegek visszatérítése iránt (86. pont).

[57] Mindebből fakadóan helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a kölcsönszerződés érvénytelenségére alapított igények elévülése a felperesek szerződésének érvénytelenségét megállapító jogerős határozatnak, azaz a Kúria Gfv.I.30.178/2022/6. számú közbenső ítéletének a felperesekkel történt közlésével vette kezdetét. A felperesek azonban már ezt megelőzően előterjesztették keresetüket, így követelésük nem évülhetett el.

[58] Alaptalan volt az I. rendű alperes másodlagos fellebbezése is, amelynek értelmében a feleknek az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása körében devizában kellett volna elszámolniuk, ennek elmaradása pedig az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését teszi szükségessé.

[59] Az EUB C-630/23. számú ítéletéből, valamint a 10/2025. Jogegységi határozatból egyértelműen az következik, hogy a bíróság nem alkalmazhatja az érvénytelenség olyan jogkövetkezményét, amely jogalakítási elemet tartalmazna vagy megteremtené az eddigi vagyonmozgások jogalapját, hanem kizárólag a tényleges vagyonmozgás visszatérítésére van lehetőség. A tényleges vagyonmozgás a perbeli szerződés esetében forintban történt, az I. rendű alperes forint összeget folyósított, a felperesek forint összegeket törlesztettek, az érvénytelen szerződés deviza alapúságához az elszámolás körében nem fűzhető jogkövetkezmény.

[60] Az I. rendű alperes harmadlagos, a perköltséggel kapcsolatos fellebbezési kérelme kapcsán az ítéltábla utal arra, hogy ebben az I. rendű alperes valójában a II. rendű alperes felperesek javára történő marasztalása mellett érvel, ilyen tartalmú fellebbezést azonban nem terjeszthet és nem is terjesztett elő. A perköltségről a bíróságnak a tényleges marasztalási összegek és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) perköltségviselésre vonatkozó szabályai alapján kell határoznia, ezzel kapcsolatos jogszabálysértést pedig nem jelölt meg az I. rendű alperes.

[61] Megjegyzi az ítéltábla, hogy a felperes az engedményes II. rendű alperes részére megfizetett összeg visszatérítése iránt nem terjesztett elő keresetett az I. rendű alperessel szemben, így sem az elsőfokú bíróságnak, sem az ítéltáblának nem kellett azt vizsgálnia, hogy az I. rendű alperessel szemben ezen összeg kapcsán lehetséges-e az igényérvényesítés, az I. rendű alperes ezzel kapcsolatos érveinek nem volt relevanciája a perben.

[62] A Fővárosi Ítéltábla a fent kifejtettekre figyelemmel, a rPp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és a II. rendű alperest a rendelkező részben foglaltak szerint marasztalta, ezt meghaladóan – a per főtárgya tekintetében – helybenhagyta.

[63] Mindez a perköltség viselésére is kihat, így az elsőfokú bíróság rendelkezését ebben a körben mellőzte az ítéltábla és a rPp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 82. § (2) bekezdése alapján egyenlő arányban marasztalta az alpereseket a felperesek elsőfokú perköltségében, ami a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. §-a alapján áfa nélkül meghatározott 2.010.000 forint ügyvédi munkadíjból, valamint a felperesek által megfizetett 36.000 forint kereseti illetékből áll.

[64] Az I. rendű alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a fellebbezéssel támadott érték 282.110 forint volt, így az IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése szerinti munkadíj (7053 forint) megfizetésére köteles a felperesek részére.

[65] Az eredményesen fellebbező felperesek másodfokú eljárásban felmerült perköltségét a rPp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a II. rendű alperes a 8.007.501 forint fellebbezett értékre figyelemmel. Az IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján, nettó összegben meghatározott ügyvédi munkadíj összege 200.188 forint.

[66] A felperesek költségkedvezményük folytán nem fizettek meg az eljárás korábbi szakaszaiban 300.000 forint elsőfokú, 363.327 forint másodfokú és 454.158 forint felülvizsgálati illetéket, melyet a rPp. 82. § (2) bekezdése alapján az alperesek egyenlő arányban kötelesek az állam javára megfizetni. A II. rendű alperest terheli ezen felül a jelen fellebbezési eljárásban feljegyzett 640.600 forint fellebbezési illeték.

[67] Az illeték megfizetésére való felhívás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 78. § (4) bekezdésén és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésén alapul. Tájékoztatja az ítéltábla a felperest, hogy az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. Amennyiben az illeték megfizetésére történő felhívásnak önként nem tesz eleget a megjelölt határidőben, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Budapest, 2026. május 6.

Dr. Buglyó Gabriella s.k.

a tanács elnöke

Dr. Csonka Balázs s.k.

előadó bíró

Dr. Pásztor Csaba s.k.

bíró